

BAROSS SZÖVETSÉG

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI

A „BAROSS SZÖVETSÉG” KERESKEDŐ-, IPÁKOS- ÉS ROKONSZAKMAK ORSZÁGOS EGYESÜLETÉNEK HIVATALOS LAPJA

Előfizetési ára évi 24 pengő.
Tagoknak évi 12 pengő.

Megjelenik minden csütörtökön.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
IV., Bástya-utca 5. sz. I. emelet
Telefon: 88—5—88.

A B. Sz. hatalmas megerősödése

A Baross-eszme győzedelmes előretörésének egyik jelentős állomása volt az észak-pestkörtényi kereskedő- és iparostársadalom urnapi megmozdulása, amelynek során megalakították Rákospalota-Ujpest, Pestújhegy és Rákosszentimihály helyi fiókját. Oriási tömeg gyűlékezett össze a rákospalotai varosháza dísztermében, a közgyűlés színhelyén. Pestkörtény valamennyi számottevő gazdasági egységének ott volt és megjelent Cserota Elemér, rákospalotai polgármester, Slatenyi Jenő pestújhegyi főjegyző, továbbá a különböző pártok vezetői. Leikésen megjeleneztek az alakuló közgyűlés résztvevői Tallody Lajos, aki a szervezőbizottság munkájáról adott számot és hangzott, hogy pestkörtény keresztyén tomegeinek ontudatraeredése indította útjára a mozgalmat, hogy a Baross Szövetségben keresztül meg tudják védeni érdekeiket és biztosíthatassak érvényesülésüket a pestkörtényi kereskedői és iparosai. Egyhangú lelkesedéssel választotta meg az alakuló közgyűlés a jelölőbizottság által előterjesztett tisztikart. Tiszteletbeli elnökök lettek dr. Nadas János, Marschalek Imre, Csapó Géza; ügyvezető elnök Szabo Odon.

Viharos taps és harsogó éljenzés fogadta Ilovszky János országos elnököt, aki ezután állott szószárra. Kiseretében ott volt a Baross Szövetség központjának csaknem teljes alosztályi kara és szakosztályi elnökeinek nagy száma. Ilovszky örömmel üdvözölte az észak-pestkörtényi csoport megalakulását, amelynek a működése elé nagy bizalommal és biztos reményességgel tekint.

A Baross Szövetség, — mondotta Ilovszky János, — tisztán gazdasági egyesülés, amely nem politikai, de mégis sokszor politikai szempontból is meg akarják „fűrní”. Azért, mert ez a Szövetség gyermekei közül kinöve, erősen törekszik arra, hogy a lakosság számarányához mérten, tisztá etikai célkitűzései mellett a magazamara biztosítson helyet a gazdasági élel vezetésében. De nincs ez a politikai, vagy bármilyen másirányú felkészültség, amely léket tuána ejteni a Baross Szövetség hajóján. Hiszen itt is, most is láthatjuk, hogy együtt vagyunk, törhetetlenül, szétbonthatatlanul.

Lelekes éljenzés fogadta az országos elnök szavait, majd dr. Orel Géza főigazgató kivette a fogadalmat a Szövetség új vezető tagjaitól. Azután Szabo Ödön mondott tartalmas és nyívós székfoglaló beszédet, amelyben hangzott, hogy az észak-pestkörtényi csoport mindent el fog követni a hozzá csatlakozott kereskedők és iparosok anyagi erejének növelésére.

Richter Pál, a kispeszt-pestszentimihályi helyi csoport üdvözöltét tolnácsolta és annak a reménynek adott kifejezést, hogy ez a két pestkörnyéki tábor közös erővel fog munkálkodni a közös cél, a jobb jövő megteremtése érdekében. Örömmel látja, hogy a pestkörtényiek ez a része is felismerte a Baross Szövetségben rejző erőt, hogy Ilovszky János nagyszerű vezetése mellett biztosítéka annak, hogy a keresztyén kereskedő- és ipa-

rostábor meg fogja találni boldogulását.

Marschalek Imre szólalt fel ezután és hangoztatta, hogy harcias kereszténytábor kell nevelni, amely ki harcolja a maga igazát Ilovszky János országos elnök vezetésével és irányításával. Az anyagi erőkké szemben ez a tábor a maga seregét állítja szembe és bizton állíthatja, hogy győzni fog!

Kitörő lelkesedéssel fogadták Richter és Marschalek szavait és percek kerestül melegen ünnepezték Ilovszky János országos elnököt. Végül Lalák Sándor terjesztett elő indítványt, hogy a Szövetség sürgessé meg a fűszerkereskedelem érdekében

a szakma képzéséhez kötését és a vasárnapi munkaszűnet elrendelését, majd üdvözölő táviratot intéztek Gömbös Gyula miniszterelnökhoz és Bornemisza Geza kereskedelmi miniszterhez, akiknek további támogatását kérték.

A mindvégig lelkes hangulatban lefolyt alakuló közgyűlés méltó cárolat volt azokra a bizonyos oldalról megnyilvánult támadásokra, amelyek a Baross-egység megbomlásáról óhajtoztak. Ennek a többszázfőnyi új tábornak a lelkes csatlakozása bizonyított arra, hogy a keresztyén kereskedő- és iparostársadalom nemhogy bomladozna, hanem inkább erősödik és napról-napra terebélyesedik.

nyilvánított azt az óhaj, hogy a B. Sz. elnöksége a maga erkölcsi befolyását ezekben az elkövetkező időkben hathatósan érvényesítse a detailistákért.

A kereskedők agkori biztosítása

A mult héten tartotta meg a Magyar Hitelezői Végdegyet 52. évi rendes közgyűlést Szurday Róbert elnöke alatt. A közgyűlésen az évi jelentéshez a Baross Szövetség elnöke is hozzá szolt annak kapcsán, hogy a Végdegyet a kereskedők agkori biztosításának az ügyét nem látja megvalósíthatónak.

Olyan ideálokkal — mondotta Ilovszky János — melyek a magyar gazdasági életre hasznosak, foglalkozni kell. A kereskedők agkori biztosításának kérdése is olyan, melyet napirenden kell tartanunk. A köztisztviselői osztály, ha nem is száz százalékos, de mégis elfogadható agkori ellátásban részesül, ha munkáját kitartóan, becsülettel és szorgalommal végezte. Ez azonban nincs meg a kereskedőnél. Most látjuk a devizakorlátozások idején, hogy a főváros főútvonalain évtizedes kitűnéssel bevált nagyszerű cégek egyszerűen eltűntek. Ez a nemzet ellenálló erejének gyengülését jelenti.

Arra kérem az elnök urat — mondotta Szurday Róbert fel fordulva — hogy most, amikor a választók bizalmából a magyar parlamentben helyet foglal, szociális érzékével, tudásával és szóinkai képességével hason oda, hogy ha a kereskedő évtizedeken át tényleg szorgalommal, odaadással és becsülettel dolgozott, élete alkonyán megfelelő ellátásban részesüljön és ne kelljen retentő bizonytalanságban élnie. Ezzel a kérdéssel ma már minden érdekképviselet foglalkozik, de ez önmagában vége még nem elegendő, mert ezzel a kérdéssel nagy intenzitással kell foglalkozni olyan mértékben, ahogy az idők parancsoló szava megkívánja.

Ha ezt a problémát a Végdegyet 60. éves jubileumára megoldja, olyan alkotást hagy maga mögött, melyért az egész kereskedelem hálaes lesz.

KETTER-étterem

XI., Horthy Miklós-ut 48.

Telefon: 68—5—22.

Uri társaságok találkozó helye

Pénteken szegedi halászlé. Dreher sörök. Balatoni fajborkok. Minden este **Károlyi Árpád** muzsikál. **Lipóczky Józsi** énekel. Mérsékelt árak.

Nézzessen a Baross-Szövetség lapjában!

A magyar érdekképviseleti reform kérdése

A Baross Szövetség a nemzeti munka érdekképviseleti letéteményesen, — mondja Bányay Lajos

Az érdekképviseleti reform időszerű és szükséges. Időszerű azért, hogy megadhassuk a magyar gazdasági életnek is azt a strukturális keretet, mely a jelek szerint az új időknek követelménye, másfelől pedig, hogy végrehajthassuk az egész kereskedelem megszervezésének a kérdését. A szétesés, melyet az eddigi szervezkedési kísérletek mutatnak, semmiféle célt elérni nem tudott. *Egyedüli fix pont maradt csak a nemzeti irányú szervezés, mely alatt nem szabad és nem lehet érteni mást, mint azt, hogy minden ténykedésnek a nemzet egyetemessége érdekeivel összhangban kell lennie.* Az érdekképviseleti munka, ideértve különösen az ú. n. szabad szervezetek és ezernyi egyesületecské munkáját, nem lehet *klíkk-rendszeren alapuló*. Itt nem a sógor, vagy a koma ügyéről, hanem mindig egy-egy szakmáról, vagy a szakmák összességéről, tehát kivétel nélkül minden érdektöröl van szó.

Micsoda fényes módon nyer ekként igazolást a Baross Szövetség nagyarányú munkája, mely bár tisztán a keresztyén érdekek védelmére indult el, de az első pillanattól kezdve a legteljesebb mértékben nemzeti volt és a maga gazdasági elgondolásait és terveit sohasem irányította senki ellen s mindig gondosan ügyelt arra, hogy teljes mértékben összhangot teremtsen az egyes foglalkozási ágak között. Mennyi latolgatás, terv és meggyőzés folyt itt le a Baross Szövetségben immár 17i-k esztendeje. Ez a szerv éppen nemzeti irányú munká-

kája folytán mindig is gondosan tisztogatta meg a leveleket a reájuk tapadó idegen anyagtól és ami innen kikerült és kivitelezve lett: az száz százalékosan viselte magán a nemzeti irányt.

Ez a Baross Szövetség a maga összetételében minden foglalkozási ágazatot felölel. Tulajdonképen előfűárja a nemzeti érdekképviseleti reformnak. A magva teljes mértékben meg van, a rendszer helyesnek bizonyult s így most szinte példa van arra, hogy az érdekképviseleti életnek az egész ország területén való kényszerű megszervezése és a felesleges sallangnak levetése tulajdonképen hogyan induljon el.

Ezért indokolt, hogy ebbe a munkába ne csak elnökségünk és szövetségünk minden szervezete kapcsolódjék bele, hanem indokolt az is, hogy *mérvadó helyen igen hathatósan mérítsenek azokból a tapasztalatokból, melyek itt leszőrdtek*. Ugy érzem, hogy különösen a magyar detailkereskedelem hálása fogja venni azt a nagyszabású átalakítást, melynek küszöbén vagyunk s ha egyszer minden kereskedő kényszerűség folytán egy hivatalos szervezetben feltétlenül benne lesz, ha gondoskodni tudunk róla, hogy ennek a szervezetnek összetétele kellő módon kielégítsen minden nemzeti és kari igényt, akkor a kormányzatnak is érdekképviseleti szervezetében olyan hatatos segítőtársa lesz, amiért érdemes volt éveken keresztül harcolni. A magyar detailkereskedelem összessége nevében gondolok nyilatkozni akkor, amidőn e helyről is

¶ Jó forgalom + tisztes haszon = Frank pótkávé! ¶

A burgonyaexport kérdéséhez

A földművelésügyi minisztériumban nagy gond jelenleg a burgonyaexport kérdése. Annyi már történt, hogy szemben az előző esztendővel, az 1935/36. évi exportkampányra a szövetségek részére a kivitelre kerülő egész burgonyamennyiség 48%-át biztosították. Ebben a szövetségek és pedig a Futura, a Hangya és Mezőgazdák egyformán részesednek.

A fennmaradó 52% az exportkereskedőknek jutna, akik a megfelelő kvótát egymás között megosztani fogják. Egyelőre a kulisszák mögött nagy a veszekedés. Kifelé megindult a harc a szövetségek favorizálása miatt. A szaklapok és a napisajtó egy része egyre-másra ágyúzza a szövetségek hadállását. Annál feltűnőbb, hogy az exportkereskedők egymás között csak az 52% felosztására nevezte készítenek terveket.

Ehhez az 52%-hoz volna elsősorban hozzájárulni valónk. A múlt esztendőben a mi oldalunkra tartozó kereskedők a burgonyaexport-szindikátus „megértéséből” és kegyéből az egész mennyiségnek írd és mondj 1,4, vagyis egy és négytized százalékát kapták. Ez igen rossz rendben. Itt nem lehet kikapcsolni és hidegre tenni kereskedőket csak azért, mert történetesen keresztények. Ez a politika ropant veszedelmes és olyan intézkedéseket kíván, mely az új hatalmi törekvéseket egyszerűen félretolja. A Baross Szövetség érdekelt burgonyanagykereskedőknek kapacitása 1.500 vagón, ami a tavalyi exportmennyiséghez viszonyítva mintegy 27%-nak felel meg. Nem lehet exportügyletet véka alá rejtve szervezni s amikor egy szindikátus készen van, akkor nagykegyesen befogadni oda nagykereskedőket, akik ebben a szakmában felnöttek és már egész nevezéseket neveltek. Ohó: élni mi is akarunk és jogainkat feltétlenül érvényesítve akarjuk látni. A múlt évi sémélet nem fogja rábújtatni megismételni senki. Hiába hívatkoznak a túldoldalon szemérgatva akármire is, a tény az, hogy a mi burgonyanagykereskedőinket egyszerűen kiműlik. Hát vegyük tudomásul, hogy ezen az oldalon exportot már akkor csináltak, amikor a másik tábor nem egy exportörje még azt sem tudta, hogy hol van Magyarország, az a Kánaán, ahol ki fog egyszer lőtni!

Nincs azonban kedvünk ahhoz, hogy kereskedőkkel közözharcra menjünk. A mi ügyünkkel pártatlan megítéléssel kell elotélni és pedig sürgősen.

Mátrafüreden

megnyitott a Szívós-penzió, a szép kilitású erdő, hegyes vidéken. Kedvező fekvésénél fogva az összes mátrai kirándulóhelyek göcnpontja, a turisták és síelők találkozóhelye. A penzió télen és nyáron nyitva, modern berendezéssel, kényelmes, napos szobákkal, a szobákban folyóvízzel, fűrdőszobával, minden igényt kielégítő elsőrendű konyhával és kiszolgálással, nap és légfürdő terasszal, a kertben árnyas sétautakkal és pihenőhelyekkel. Magaslati levegőjénél fogva a leglátogatottabb üdülőhelye a Mátrának.

Szobarendelések a helyszínen, valamint Budapest, IX., Üllői út 69. sz. (telefon: 30-0-07.) eszközölhető.

Baross-tagoknak kedvezmény.

A cukorárusítás és a füszerkereskedők

A beföző szezon itt van a küszöbön és ez felveti a kiskereskedők előtt azt a nagy problémát, hogy vajjon tudnak-e a tiszteres szükséglet kielégítésére megfelelő cukormennyiséget beszerezni. A valóság az, hogy a kiskereskedő forgatóke hiányában a rendes szükségletet is alig tudja beszerezni. A cukorüggyivőség ugyanis csak előzetes fizetés ellenében adja a cukrot a kiskereskedőknek, de a kereskedők nem mondhatják azt a hitelbe vásárló vevőnek, hogy tessék a cukrot készpénzzel kifizetni.

Ezen a tarthatatlan helyzeten segíteni kell. Ezt követeli a nemzetgazdasági érdeke is.

Több mód volna arra, hogy a mai igen súlyos cukorválság megoldás-sék. Ha például volna egy olyan kormányrendelet, amely megtiltana a cukornak hitelre való kiadását, akkor a kereskedő joggal hivatkozhatná vevője előtt, hogy nem adhatja a cukrot hitelre. Vagy ha ez nem volna kivihető, akkor a cukorüggyivőség adjon bizományi ellátmányt a cukorbizományosoknak az általuk javasolt mennyiségben azaz, hogy ezt adják tovább a cukorárusítással foglalkozó kiskereskedőknek szintén bizományi eladásra. Ha a bizományosok biztosítani akarják, hogy az eladott bizományi áru ellenértéke mindig pontosan

befolyjon, szívesen beleme gyünk még abba is, hogy a bizományos helyezzen el üzletünkben egy perselyt, amelybe az eladott cukormennyiség ára mindenkor pontosan beteendő volna. A persely kulcsa a bizományosnál lehetne és ha az eladott készlet ára nem találna a perselyben, a kereskedő nem kaphatna további ellátmányt.

Igy könnyen megoldható volna a kiskereskedő nagy problémája, mert állandóan volna kukorellátmánya és ténylegesen keresne rajta, mert mentesülne a hitelezési rizikótól. Az, hogy a cukor ne legyen hitelbe adható, nem volna egészen példa nélküli, hiszen tudvalevőleg a dohányárakat sem szabad hitelre adni, pedig azokon a trafikosoknál elég tisztességes haszna van.

A cukorkérdésnek ilyen módon való rendezése állampénzügyi szempontból is előnyöknek bizonyulna, mert a kiskereskedőknek nagyrésze anyagilag megerősödhetnek és könnyebben tudják fizetni közhelyeit.

A jelenlegi helyzet szerint a cukorválság reánk nézve a kényszerrobot szerepét tölti be és nagyon sokszor kerülünk feszélyezett helyzetbe a vevőinkkel szemben, ha t. i. nincs forgatókénk a cukor előzetes beszerzésére.

Bányay Lajos

A kisipar nemzetgazdasági jelentősége a statisztika tükrében

Hosszú küzdelem és munka után végre elérünk valamit: megbízható statisztikánk van arról, hogy a kisipar Magyarországon micsoda. A Statisztikai Hivatal elnökének, dr. Kováts Alajosnak, a B. Sz. kezdetől fogva levelező-tagjának nagy érdeme, hogy a kisipar nemzetgazdasági jelentőségének statisztikai kifejezését már régóta szorgalmazta s javaslatunkra ő volt az, aki az 1930. évi népszámlálás alkalmával erre a speciális célra a megfelelő anyagi fedezetet a kormányzatnál ki is sürgette.

Kováts Alajos hasábjainkról tájékoztatta nem egy ízben az érdeklődő magyar gazdasági nyilvánosság arról, hogy a kisipar termelési, szociális s egyéb adatainak feltárása mennyire fontos ahhoz, hogy a kormányzat végre teljesen tiszta képet adjon arról, hogy ezen elszórt kisüzemek mögött lényegileg mennyi a gazdasági tartalom és a nemzetgazdasági jelentőség.

Bennünket természetesen nem kellett sohasem meggyőzni arról, amit a szakmák most teljes mértékben igazolnak, de mindig hiányt éreztünk annak, hogy nincsenek meg a „hiteles”, vagyis maga az állam által összegyűjtött adatok.

Az 1930. évi népszámlálás kapcsán eszközölt speciális kisipari statisztikai felvétel adatainak feldolgozása is megtörtént s ezért Kováts Alajos elnökön kívül dr. Farkasfalvi Sándornak, a Statisztikai Hivatal Ipari-Osztálya vezetőjének is minden köszönetünk.

Ánépszámlálás szerint 160.855 önálló kisiparos van az országban, akik nem kevesebb, mint 158 ezer kisipari munkatelepet tartanak fenn. Az adatgyűjtésből kimaradtak a jogi személyek által fenntartott kisipari munkatelepek, a házipar, a vándoripar, viszont benne

foglaltattak a magánszemélyek által vezetett gyáripari vállalatok is, mely utóbbiakat természetesen ki kellett rekeszteni a fenti adatból. Tehát a kisipar gyűjtőfogalma alá tartozó összes társadalmi rétegek meg mindig nem nyernek teljes megvilágítást, kétségtelen azonban, hogy legalább a legjelentősebb réteg tekintetében van egy biztos támaszpontunk.

Két fontos adatot mindenesetre előre kell bocsátani. Az egyik az, hogy az összes kisiparosoknak csupán a 6.1%-a dolgozott motorikus erővel és 58.1%-nak egyáltalában nem volt alkalmazottja. E két adat egymagában véve is éles világításba helyezi, hogy a magyar kisipar mennyire szegény. Ami az elsőt illeti, meg kell jegyezni azt, hogy a kisiparban mindössze 13.535 erögép volt alkalmazva s ezeknek összes löreje 88.5 ezer, vagyis itt túlnyomórészt a legkisebb erögépekkel találkozunk. Segéderővel csupán 65 ezer kisiparos dolgozott, akik közül 20.8% csupán egy alkalmazottat, 17.9% kettőtől öt alkalmazottat, 2.1% hattól tíz alkalmazottat, ennél többet pedig csak 1.1% foglalkoztatott. Elenyészően kevés azoknak a kisipari üzemeknek a száma, melyek 20-nál több alkalmazottat tartanak, ez az összes üzemeknek 0.4 százaléka.

A legnépesebb kisipari szakmák elsősorban a ruházati ipar, mely az egésznek kerekén 36%-át teszi ki, az építőipar 12.1%, a vas és fémipar 11.1%-kal részesedik. Ezekben a nagylétszámú szakmákban van természetesen a legtöbb segéd és tanonc nélkül dolgozó kisiparos.

Valószínűleg a szenzáció erejével hat az a megállapítás, hogy az így elszegényedett, minden vonatkozásban válságos helyzetben levő kisipar termelésének nemzetgazdasági

értéke 756.7 millió pengőt tesz ki ugyanakkor, amidőn az egész gyáripari termelés értéke nem haladta meg a 2000 milliót, a mezőgazdaságé pedig szintén. Ily formán teljes mértékben igazolva van az, hogy a kisiparos tömegeknek sérelmei nagyon is jogosultak, hiszen olyan réteg, mely ekkora hányadát adja a nemzetgazdasági termelésnek, joggal várja azt, hogy ügyét minden időben sokkal nagyobb mértékben kezeljék és azokat a javaslatokat, melyek alulról jönnek és a kézművesiparnak még jobban való megerősítésé: célozzák, ne helyezték sohasem más érdekeltségek kérései mögé, mert ha a kisipar annyire legyengülve is közel 1 milliárdnyi értéket termel, akkor teljes mértékben igazolva van nagy termel őereje, melynek nemzetgazdasági és társadalmi súlya csak még gyarapodhatik, ha a speciálisan kisipari kérdések megoldásánál kellő körültekintéssel járnak el.

Igen biztató jel az is, hogy a kisipari termelés értékéből első helyen áll az élelmezési ipar 182.9 millió pengővel, a ruházati ipar 160.8 millióval, a szállodás és vendéglős ipar 116.3 millióval, az építkezési ipar pedig kerekén 114 millióval. Arra nézve pedig, hogy a kisipar új értéket termel-e, vagy pedig csak javít és karbantart, az illetékesek figyelmébe ajánljuk a hivatalos statisztikának azt a megállapítását, hogy a kerekén 3/4 milliárd pengő termelési értékű javításra, karbantartásra csupán kerekén 90 millió pengő jut. Nem lehet tehát a kisipart úgy kezelni, mint amelynek hivatása egyedül abban merülhetne ki, hogy a gyáripari termelés kiserőjeként javítson és foltozzon.

A kisipari statisztika még számos vonatkozásban fog bennünket foglalkoztatni s általában a kisipari kérdéseket gondozó szervezetek.

A zúgkereskedelem megfélemezésének rendszerűsége

Egész csinos csokrot lehet összekötni azokból a nem új, hanem szintén hosszú évek óta állandóan felpanaszolt sérelmekből, melyek a legális kereskedelmet az ú. n. zúgkereskedelem oldaláról érintik. Ez a kereskedelem kontárgépezés, mely szintén nem tud megnyugtató megoldást találni. Ajánljuk az illetékesek figyelmébe, hogy ezt a kérdést a nyári szeptember ideje alatt tanulmányoztassák és hozzanak olyan intézkedéseket, melyek az egész vonalon a megfelelő orvoslást eredményezik.

Mi teszi szükségessé azt, hogy a zúgkereskedelem ellen az állam komolyan fellépjen? Elsősorban az a pénzügyi érdeke. Ugyanis, ha meg továbbra is tűrni és nézni fogja azt, hogy az árak forgalmazásának mind nagyobb és nagyobb hányada kikerül a legális kereskedelem kezéből, akkor ugyan mondják meg, érdemes lesz-e boltot nyitni, regiet vállalni, adót fizetni stb. Az államkincstár saját érdeke tehát, hogy vizsgáljon bevételi forrásaira és azokat minden olyan támadástól szabadítsa meg, melyek az adófélreket a közzgazdasági kalózkodás homokisvatgatójába vezetik s ott nyomtalanul eltűnnek.

A másik szempont, melyet nem kevéske létérbe hozni az, hogy az államhatalommal kötelessége is erre kellően figyeljen. Egyrészt azért, mert a kereskedelemről éppen ezen tevő

kenységből eredőleg számtalan formában szed adót, másrészt, mert minden a legális kereskedéimmel ellentétes tevékenység fennálló törvényes szabályokat sért. Már pedig állíthatjuk azt is, hogy az évek folyamán kifejlődött a zügkerkedelemlennek egész rendszere, következképpen meg kell állapítanunk azt is, hogy évek óta rendszeresen folyik itt a törvénytörés.

De van a kérdésnek ezen állantam és jogi vonatkozásán kívül egy még fontosabb harmadik része is, ez pedig a kereskedők gazdasági és szociális érdeke. Nem lehet írvetelés az államhatalomra, hogy vajjon az egyes termelési ágak zavartalanul tudnák-e megfelelni azoknak a kötelezettségeknek, melyek a termelői munka szervezése és lefolytatása szempontjából rájuk hárítanak. Kétségtelen az, hogy a kereskedelem képtelen annak a feladatkörnek megfelelni, melyet től várunk: nevezetesen a piaci szükséglet elhárítása, az árak kiegyenlítése s egyensúlyban tartása, a szükségletek alakulása s megfigyelése s ebből eredőleg a termelés menetére befolyás gyakorlása s végül a kereskedelemben foglalkoztatott munkaerő megfelelő elosztása, utánképzése stb. Ennek a feladatkörnek a kereskedelem csak akkor felelhet meg, ha versenytársait látja, de nem felelhet meg akkor, ha egy egész rendszer van annak, hogy szinte kánáliszokon keresztül folytatnak sőtét elemek kereskedelmi tevékenységét.

Sokszor képzete szóbeszéd tárgyat a nagyon kifejtett butyuzási rendszer megfegzése, a házalás, az ügynökölés, a titkos uccai árúítás. Ma mindenki, aki kétségbeesésében még azt sem vállalja, hogy egy uccai árúítási engedélyt kérjen, a hóna alá csap egy csomó ilyen vagy olyan árut s végigszáguld a főváros nagy hivatalain s gyárain, de lakásán is. Így aztán a szegény boltos még azt a kevés forgalmat is folyton szűkülőni látja, melyet a leromlott fogyasztóképesség még meghagyott.

A sportkereskedelem pl. tele van panasszal a miatt, mert az egyes klubok és trénerok a maguk szakállára, lakásukból irányítva kereskedelmi tevékenységet folytatnak oly annyira, hogy azok a rendelőkörök, melyek valamikor a sportkereskedelem jelentős vevőihöz tartoztak, hosszabb ideő óta elmaradnak. A sportkereskedelem ezt az eljárást annál kevésbé érdelemli meg, mert nemcsak fürgességgel, hanem hatalmas áldozatkészséggel is járult ahhoz, hogy a magyar sportcikknek termelése ma világnívón áll, a magyar sportkereskedelmi import valóban az elsőrendűre szorított és a magyar sportkörök felszerelése minden nemzetével kiállja a versenyt. Ezt az áldozatkészséget elvetni s nem becsülni legkevésbé maguknak a sportkluboknak szabadna.

Az Országos Testnevelési Tanácsnak kellene ily körülmények között felfigyelnie arra, hogy a klubokban s erkölcsi tekintélyükre támaszkodva a hozzájuk tartozó egyes sporttanítók útján olyan ténykedések történnek, melyeket egyszerűen kereskedelmi kontarkodásnak kell megjelölni. Sportkörökben egész sereg olyan nem sportárkereskedő sportklubtag van, akik sportcikkéből valóságilag rakártárt tart fenn, javításokat vállal, rendeléseket bonyolít le, de az ilyenek sehol taint sportkereskedők nincsenek bejegyezve, ezen tevékenységük után adót nem fizetnek, alkalmazottat nem tartanak, üzletbér nem terheli őket s így tovább. Ezek mind a magyar közzgazdasági élet rendeltenségei közé tartozó jelenségek, melyeket eddig sajnos még egyetlen miniszter sem

söpört ki. A zügkereskedelem formája aló tartozó már nagyon felszaporodott szenny pedig oly mértékű, hogy élet és közveszélyes.

Ma már reformmunkának kell hogy számítsunk az is, ha a fennálló törvényeknek és rendeleteknek érvényt szereznek. Kereskedelmi téren is számtalan a tenni való azért, mert

Mozgalom az árrombolás törvényes megakadályozására

A B. Sz. elnöki tanácsa mult heti ülésén tárgyalta a Magyar Festékereskedők Országos Szövetségének terjedelmes emlékiratát, melyben a szövetség az árrombolás megakadályozása érdekében a tisztességtelen versenyt tilalmazó 1923. V. c. II. és III. fejezetének módosítását kívánja.

A szakképesítés hiánya.

Az emlékirat nagy figyelmet érdemel, mert olyan érdekképviseleti körzetből érkezik, ahol a szabad kereskedelem dogmáját mindig megtámadhatatlan szentségnek tartják olyannyira, hogy ennek rovására nem akarják észrevenni azokat a súlyos akadályokat, melyektől a kereskedelem másképen, mint a szakismeret fokozott védelme által nem szabadítható meg.

Ez az emlékirat megállapítja tényként azt, hogy az árrombolás jelensége szoros kapcsolatban áll a kereskedelmi pályáknak a háború utáni időben bekövetkezett előzönléssel és azzal a hiányos felfogással, mellyel ezek a „kereskedők” szakmájukat és általában a kereskedelmet illetőleg fel vannak szerelve.

Rámutat arra, az általunk következetesen mindig is hangsúlyozott tényre, hogy a kellő szakképesítéssel nem rendelkező kereskedők teljesen téves elgondolásból eredőleg akarják vékörüket megszervezni, és üzletüket megalapozni akkor, amidőn áruiknak kisebb nagyobb részét egyes nagyon kirívó esetekben pedig minden cikküket kivétel nélkül rosszabb vagy rövidebb ideig beszerzési áron vagy még az alatt is hozzák forgalomba. Az ily eljárás a kismember biztos halálával egyenlő, mert az a tevékenység hatalmas töké tartalékokat igényel ahhoz, hogy pusztulással ne végződjék, de ezen felül a detailkereskedelmi

az igazi rendcsinálásra eddig még nem volt idő. Javasoljuk: csinálják meg ezt a nagytakarítást a magyar kereskedelem érdekében. Ha már nem tudunk teljesen új életet kezdeni, legalább renováljunk s biztosak vagyunk benne, hogy úgy fogjuk érezni, mintha valóban egészen új élet kezdődött volna.

szakmában, ahol a versenytársak száma nagy és a konkurencia a nagykereskedelmi illetve ipari érdekeltségek szembenállása folytán is éles, teljesen haszontalan. Nincs is nem lehet tehát ezek mögött semmiféle józan közzgazdasági cél, ezek mögött csak egy van, mint annyi más mögött: az ember í butaság végtelensége.

Nem volna azonban baj, ha valaki saját mulattatására áldoz ostoba dolgoknak, azonban a helyzet az, hogy egy-egy ilyen üzlet is mérhetetlen kárt képes okozni a saját biztos összeomlása árán is és egészen addig is, hát még ha ez a jelenség nem is szörványos, hanem — mint tapasztalhatjuk — már szinte tömeges. Ez már azt jelenti, hogy a kereskedelem egy nagy ágazata, ebben az esetben a detailkereskedelmi ágazat betegedett meg.

A mi álláspontunk ebben a tekintetben ismert. Legfőbb kifogásunk mindig is az volt, hogy az árrombolás eltűrése teszi lehetetlenné azt, hogy az áruhitelkondíciók egészésségek legyenek. Ez az állapot teszi lehetetlenné azt, hogy a detailkereskedelem hitelviszonyai általában véve javulhassanak. Ezért vannak azok a nagy margoek, mert a detailkereskedelem ennire egészésségtelen eljárása miatt nagy dubiozávesztély s így biztosítékul magas kitélelési koefficiensekkel kénytelen dolgozni nagykereskedelem és gyárpar egyaránt. Nem vitás ezek után — és ez is a Baross Szövetség eredeti álláspontja — hogy szabályozólag már csak azért is kell belenyulni ebbe a kérdésbe, mert ehhez nemcsak védelmet kívánó jogos magánérdekek, hanem elsősorban fontos közérdekek fűződnek.

Mit kell csinálni?

A Baross Szövetség elnöki tanácsa igaz örömmel és megelégedéssel vette a Magyar Festékereskedők Országos Egyesületének megmozdulását s újból — az évek folyama óta Isten tudja hányadszor — felírt a kortányhoz ebben a kérdésben, támogatva a Magyar Festékereskedők Egyesületének azt a kérelmét, hogy az 1923. V. t. c. II. fejezete egészítettessék ki a következőképen:

Tisztességtelen versenyt követ el és a törvény III. fejezetében meghatározott kihágás miatt büntetendő az a kereskedő, aki kereskedelmi forgalom árnyát képező árucikkeket üzlete körében, vagy bár azon kívül, a vevőközönségnek a kiskereskedelmi forgalomban, önköltségi áron alul ad el s ezzel árrombolást okoz.

Az önköltségi árat, az árucikknek a feltétlenül felmerülő üzleti költsé-

gekkel és a kereskedő létfenntartásához nélkülözhetetlenül szükséges, legkisebb üzleti haszonnal megnagyobbított, beszerzési ára képezi.

A hivatkozott törvény III. fejezete pedig így lenne kiegészítendő:

Az árromboló kihágást követ el és 200 pengőig terjedhető pénzbüntetés-sel, ha pedig ilyen kihágás miatt már meg volt büntetve és büntetésének kiállása óta két év még telt el, 15 napig terjedhető elzárással és 1000 pengőig terjedhető pénzbüntéssel büntetendő.

CSERNÁK
reklám és cégtáblafestő
vállalat, világító reklámok, lakó-
névjegyzék táblák.
Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. 27.
Telefon: 38-28.

Freher csokoládé
árusítsunk

Balatonzamárdin: Daykapensio

A Balaton egyik legjobban fejlődő és a közönség által igen kedvelt pontján, Balatonzamárdin Missura Zsigmond szövetségi elnöki tanács tag kibérelte a Dayka pensiót, melynek nyolc szép szobája van. A napi pensió előidényben 4.50, főidényben 5. Szövetségünk tagjai itt 5%-os kedvezményben részesülnek. Erdeklődés vagy Balatonzamárdin vagy Budapest Buda-foki-u. 35. II. 1. A balatonzamárdi híres fővény bizonyosan sok vendéget fog vonzani, hiszen Zamárdi ide s tova a Baross-tagoknak nemcsak nyári találkozója, hanem tartózkodó helye is.

A drogisták diszülése

A Magyar Drogista Testületek a székesfővárosi Drogista Szakiskola 25 éves fennállásának ünneplésére díszülést tartottak. Dr. Bernáth Géza a kultuszminisztérium, dr. Atzél Elemér, dr. Siegler János a belügyminisztérium, dr. Gyulay Akos a kereskedelemügyi minisztérium, dr. Javornitzky Jenő, Lányi Árpád, Majthényi Béla a Társadalmi Egyesületek Szövetsége, dr. Sásdy Schack Béla kir. főigazgató, dr. Nagy Zsigmond tanfelügyelő a tanügyi hatóságok, Teschö Antal kereskedelmi tanácsos, Zimmer August, Fleischhacker Vilmos az Osztrák Drogista Szövetség, dr. Bangha Ferenc a Kereskedelmi és Iparkamara, dr. Lippay István az Ipartestületek Országos Központja, Hauswirth Ödön az Országos Iparigyesület, dr. Vidacs Gyula a Magyar Illatszert és Ház-tartási Cikk Kereskedők Országos Egyesülete képviselőiben jelentek meg a díszülésen.

A lélekemelő díszülést Balogh Gábor díszelnök nyitotta meg, méltatta az iskola igazgatója és tanári karának a drogistáképzés szolgálatában kifejtett munkásságát. Dr. Szahender Lajos igazgató tanulásos előadás keretében ismertette az iskola alapításának és negyedszázados múltjának történetét. Kádár Gyula a Budapesti Drogisták Ipartestülete, dr. Bernáth Géza a kultuszminisztérium, dr. Bangha Ferenc a Kereskedelmi és Iparkamara, dr. Javornitzky Jenő a Társadalmi Egyesületek Szövetsége üdvözlétet tolmácsolta, dr. Szahender Lajos kir. főigazgató, dr. Augustin Béla egyetemi magántanár, Hives A. Gergely valamint Weber Dező dr. gyógyszerész-vegyésznek a drogistáképzés szolgálatában kifejtett munkásságuk elismeréseként a TESZ Munka Erdemkeresztjét ünnepélyesen átadta. Az iskola volt növendékei halálját és köszönetét Jármay Edit Mária tolmácsolta.

A díszülést követő banketten dr. Krüger Aladár országgyűlési képviselő magazzárnyalású berzdeben emlékeztet meg a Drogisták Szakiskoláról, igazgatója és tanári karáról. Gara Géza a Drogista Testületek üdvözlétet tolmácsolta, dr. Sásdy Schack Béla főigazgató németnyelvű beszéddel az Osztrák Drogista Szövetség képviselőit üdvözölte, kiknek nevében Teschö Antal köszönte meg az üdvözlést.

A Drogista Szakiskola multja és jelenje

Alig mult néhány évtizede annak, hogy hazánkban közismertté váltak az első drogériák. Kellő tisztességgel neztünk rájuk és eleinte nem is tudtuk, hogy mit árulnak a „drogériák”-ban. Ma már nincs olyan kicsiny vidéki városka, amelyben ne volna egy-két, sőt több drogéria s talán nincs olyan ember, aki ne vásárolt volna drogériában. A drogéria népszerű üzlet lett és a vásárlóközönség megszerette az új üzletágat.

Azt azonban kevesen tudják azok közül, akik a drogériákat látogatták, hogy a drogistaság képeítéshez kötött iparág, amelyet komoly tanulással kell elsajátítani az arra vállalkozóknak. Megszoktuk, hogy a papírkereskedő nem jár külön papírkereskedő szakiskolába, hogy a divatárú nem tanulja a textil szakmát hivatásos férfiatól, a fűszeres, vagy a diszműrúsem nem foglalkozik behatóan tanoncéveiben az árucikkek természetével, csak idővel fejlődő érzékével, jó főnök vezetésével elsajátítja a szakismereteket. Azért lehet belőle nagyszerű szakember, de az élet tanította meg a szakismeretekre.

Ezen a ponton a drogistaság eredeti és egyedülálló hazánkban. Nekünk van „Drogista Szakiskolánk”, ahol elméleti és gyakorlati szakemberek tanítják meg a drogista tanulókat (gyakornokokat) a szükséges ismereteket. A drogista ifjak tehát nagy előnnyel indulnak neki az életnek. Vannak szaktanárai és van szakiskolájuk.

A drogista iskolába való beiratkozáshoz négy középiskola kellett már akkor, amikor más üzletben négy elemivel is vetek fel tanulókat. Nem törvény és nem rendelet mondta ki ezt, hanem a főnökük bölcs elhatározása, mely keresztül is vitte azt, hogy nem alkalmaztak kisebb képzettségű tanulókat. Ez emelte a szakma színvonalát és növelte az iskola komolyságát. Követték a többiek is, de már későn, akkor a drogistaság már tekintélytöbbletet szerzett magának.

Nagy útközpontra van a legfőbb szakiskolában. Hivatásos pedagógusok nélkül nem képzelhető el egy iskola sem, viszont a szakiskolában nélkülözhetetlenek a gyakorlati élet szakferfiái. Elmélet és élet, gyakorlat és iskola, sokszor feltételek egymásra, vagy legalább is nem értik meg egymás munkáját. Talán azért, mert az alás-főlerendeltség viszonyát keresik, pedig a kettő között, már mint a szakiskola és a gyakorlati élet között a mellérendeltség viszonyának kell kialakulni.

A Drogista Iskolában meg van ez a mellérendeltség és meg van a legteljesebb megértés. Most van épen 25 éve, mióta az iskola fennáll. De meg van azért is, mert mind a gyakorlatból, mint pedig a hivatásos pedagógus világból a legkiválóbbakat hívta meg az iskola, illetve a Székesfehérváros, amely ebben a kérdésben nem

riad vissza az áldozatoktól sem. Meg van a képzés harmóniája azért is, mert az iskolának alapítója, és kezdetől fogva igazgatója, dr. Szahlander Lajos, egyesíti magában az elmélet magasabb szintjét és a gyakorlat nélkülözhetetlen értékét.

A Drogista Iskola tulajdonképpen tanonciskola, de van magasabb tagozata az érettségizettek számára. Az elmúlt 25 év alatt többször hallottunk a Drogista Iskoláról, mint Akadémia-óról beszélni. A megjegyzésnek komoly tárgyi alapja is volt. Hisz a Drogista Iskolában szinte találkoztak a magyar természetudós világ kiválóságai, akik az egyetem magas katedrájáról leereszkedtek a kis drogista gyakoronok, vagy segéd ambícióig. Ez elsősorban az Igazgató érdeme, aki a maga meggyőződését beletudta csepegtetni a tudós professzorok lelkébe, akik azután szinte büszke tanárai lettek a „Drogista Akadémiának.” (Farkas Géza, Pekár Mihály, Winkler Lajos, dr. Doby Géza, Tangl Károly, dr. Jakabházy Zsigmond, dr. Augustin Béla, dr. Szabó Zoltán, dr. Csordás Elemér, stb.)

Micsoda szárnyakat kapott a drogista ifjuság, micsoda megbecsülést a szakma, micsoda dísz az iskola! Kémiát, növénytant, drogista egészségtant a legelsőktől tanulni, nagy dolog volt és nagy dolog ma is!

Ugyanígy van a gyakorlati oktatás terén is. Ott ül a katedrán az iparésztület elnöke, vagy egy hatalmas vegyészeti-gyár vegyész-mérnöke, esetleg egy-egy vegyészeti-gyár kiváló szakembere. Drogista üzletlőnök, vagy képzett kozmetikus épügy osztályfőnök itt, mint az arra képesített pedagógus. (Balogh Gábor, dr. Lányi Lajos, Göllner Kornél, Tischler János, dr. Lengyel Attila stb.)

Elképzelhető, hogy micsoda hivatalfőnöki tapintat, de micsoda szakképzettség is kell ahhoz, hogy ilyen magas színvonalu,

de alapjában heterogén foglalkozási testület összeolvadjon az iskola és az ügy szeretetében. Pedig a Drogista Iskola 25 év alatt csak felfelé ivelt és nagy elismeréseket vívott ki magának. Hogy ez így van az dr. Szahlander Lajos igazgató elvitatathatatlanságát érdeme.

Az iskola tartott fenn mindig speciális tanfolyamokat is: il-latszerkészítés, kozmetikai, festék, fotó, reklám, stb. tanfolyamokat, amelyeket a már képzett drogisták is nagy számmal látogattak.

A nagyközönség egy iskolát csak kívülről, vagy csak hírről ismer. Nos, most alkalom van arra, hogy a drogista iskolát belülről is megismerje. Az iskola negyedszázados jubileumát ülte és ezt az örömmünnepet fényes kiállításal követte össze. Csodálatos az a lelkesedés, az a fiatalos lendület, amely ezt a kiállítást megteremtette! A növények laboratóriumi munkái, gyógynövény és drógyüjteményei, az ötleteknek és a szorgalomnak olyan bőségében jelennek meg előttünk, hogy valóban azt kell mondanunk, az az iskola: mintaiskola. Rejzok, fényképek, reklámtani táblák, füzetek gazdag halmazokban roskadoznak a falakon és asztalokon. Mindenütt finom izlés, a kozmetikus világ kifinomult izlése, alig tudunk betelni a csintól és a szépségérgéztől stb. stb.

Ilyen ritka jubiláris alkalommal betekinthetünk az iskola munkatermébe. Ragyogó szféréknek tele áruismereti gyűjteménnyel, precíziós műszerek, gazdag szakkönyvtár, egy egész emelet és sok-sok vegyszer, üveg és kísérleti tárgy, mind a drogistaképzés szolgálatában.

Ezt az iskolát és ezt a kiállítást látni kell mindenkinek, aki szereti a nem mindennapi teljesítményeket.

Talán nem is véletlen, hogy az iskola közelében van a Drogista Otthon.

Dr. Farkas László

Alföldi Hét Hódmezővásárhelyen

A magyar föld tele van ismeretlen szépséggel és értékkel. Eddig csak néhány rajongó vette észre ezeket és áldozott nekik egy hosszú életen át. Napjainkban valóságos hadjárat indult meg ennek a rejtett világnak a felfedezésére és megismertetésére. Ennek a hadjáratnak egyik fontos és döntő mozzanata az elmúlt héten folyt le a nagy magyar Alföld legmagyarabb és talán legigazibb városában, Hódmezővásárhelyen. A Társadalmi Egyesületek Szövetsége nagy lelkesedéssel és odaadó szeretettel állott a TESz. hódmezővásárhelyi kerületi elnöksége mellé az Alföldi Hét megrendezésében, v. Kozma György, a Baross Szövetség ottani elnöke volt a legteljesebb vezetője és rendezője az ünnepélynek.

Aki az alföldi tanyavilágnak ebben a metropolisában végig élte és végig gyönyörködte ezeket a napokat, annak minden mozzanata múlhatatlan emléke lesz. Elibénk állott a múlt kultúrájának minden jellegzetessége és ősi értéke; feltárult a jelenkor minden törekvése és küzdelme az életért, a gazdasági, szellemi és lelki virágzásért.

Az ipar, a mezőgazdaság nemes versenyt vívott az érdeklődés felkeltésére. Az ipari kiállításon 36 féle szakma mutatta meg a magyar kisiparos tehetségét, munkakészségét és a mostoha viszonyok között is duzzadó szorgalmát. A gyönyörű tenyész-állatvásár a magyar állattenyésztés európai színvonaláról tett tanúbizonyságot. A szebbnél-szebb nyugati fajmarchák között ott volt az ősi magyar puszták rideg gulyáinak egy-egy bámulatos állata, finom idegzetű arabs ménék mellett ott gyönyörködtek a nézők a többnyire kiszagdatenyészetekből kikerült nagyszerű magyar lovak. A „Columbia” egyesület baromfi-kiállítása egyre hatalmasabbra növekvő, egyre több nemzetközi elismerést érdemlő és egyre nagyobb gazdasági erőforrást jelentő mezőgazdasági águnkra terelte rá a figyelmet. A hódmezővásárhelyi tanyák adják például az angliába szállított sok nemes valutát jelentő pulyakivitelünk legnagyobb részét.

Felejthetetlen élmény volt a vásárhelyi művészeti és képzőművészeti értékekből rendezett kiállítás. A népművészet ismerete az östehetségeltől

kezde a legkiválóbb és legimertebb művészeinkéig a magyar alkotó tehetségek csodálatos munkáival találkozhattunk. Különösen érdekes volt a kiállításnak az a része, amely a városban lévő érdemesebb különböző magángyűjtemények legértékesebb darabjait mutatta be, első helyen a kerámia. A kicsiny terének az ősz szetevődése által való lassú nagyra-növés és az aprógyűjtés csodálatos lehetőségei tárultak fel itt a néző előtt. Az egész ünnepsorozatnak a legkiemelkedőbb eseménye a népzenei hangverseny volt. Az újjáéledő igazi magyar népművészet reuelvődött ezen az estén. Különösen ki kell emelnünk dr. Péczely Attila gyűjtéséből kikerült Vászárhelyi népdalokat, a Vászárhelyi puszták népének csodálatos remekait, amelyeket az utolsó pillanatban mentett meg a magyarság számára a fáradságtalan gyűjtő. Ugy éreztük, hogy ezekben a dalokban minden magyar lelki érték testet ölt. A magyar lélek csodálatos mélysége, nagyszerű egyszerűsége, bánatos vídamsága és a természettel való bensőséges együttérzése.

Ennek a népléleknek a művészet más területein való megjelenése a híres, gazdag ornamentikájú vásárhelyi cserepek, a gölöncsérek ősi magyar művészetének páratlan termékei és a vásárhelyi asszonyok művészi-sen stílizált varrásai is elkápráztatták a kiállítás látogatóit. Nagyszerűen egészítették ki ezt a vásárhelyi iskolák jól előkészített és komoly pedagógiai érzékkel elrendezett kézmunka és rajzkiallítás, továbbá kirakverseny által.

A kiállítás rendezői megtalálták a módját annak is, hogy a magyar őserő a sport terén is megmutassa életrevalóságát és komoly képességeit. Vízipólómérkőzés, futballjátékok, birkózóversenyek, mindenekelőtt pedig a kiszagda lövésnyerki színes és élvezetes látványt nyújtottak. De ki tudná felsorolni mindazt, ami az Alföldi Hét rendezősége lankadatlan igyekezetével minden elismerést megérdemlő szaktudásával, semmiféle áldozattól vissza nem riadó odaadással élénk varázsolt és felfedte előttünk ezeket az eddig nagyon kevésbé és egyáltalán nem méltányolt értékeket. Nagyon határozottan formálódott ki bennünk az Alföldi Hét felejthetetlen élményei nyomán az a gondolat, hogy Hódmezővásárhely, az építkezési méretekben az alföld fogalomhoz annyira arányosan épült ősi magyar város, megért arra és feltétlenül megérdemli azt, hogy ne harmadrandú szerepet játszó a magyar életben s egy valósággal elsőlyesített világnak őrizze kevesektől csodált, páratlan értékeit, hanem minden szempontból megkapja azt a helyet — még közlekedés szempontjából is — amelyet méltán megérdemel.

Dr. Orel Géza főigazgató.

Ezer áldást jelent az egészségre az Imperial fűgékével élvezete, mert szavatolt tiszta fűgéből lesz előállítva. Tápereje felülmulhatatlan

Dikk Fídél és Társa, Budapest. IX., Soroksári-út 102. Telefon: 37-5-47. Minden fűszerkereskedésben kapható.

A cipészparosság felkelése Wolfnerék ellen

Mindjobban bontakoznak ki annak a küzdelemnek keretei, melyek a Wolfner bőrgyár közszállítási kincstári szerződésének megújítását akadályozni akarják.

Az iparosság minden nappal halad előre s bár nem akar a nyílt demonstráció eszközeivel operálni,

mert ezt egyesek szívesen félremagyaráznák abban az irányban, hogy az akció egyben a kormányzat ellen is szól, azért az iparosság a maga tárgyalásait folytatja illetékes helyen és teljes mértékben bízik követeléseinek kellő megértésében.

Jakab János nyilatkozata a cipészség mozgalmáról

Az új idők ezt is előtérbe hozták. Wolfnerék szerződése a kincstárral eddig egy szent és sérthetetlen dolog volt. Ez most változni fog, egyszerűen azért, mert változnia kell.

A nagy bőrgyárak konfekció tevékenysége kezdődött azon, hogy javarészt helyt nem álló érveléssel a közszállításokba kapcsolódtak. És annak az elvnek az alapján, hogy *evés közben jön meg az étvágy, mindig több és több részt kívántak maguknak, míg végre is oda jutottunk, hogy szerződési biztosítékot tudtak szerezni arra nézve, hogy a mindenkori közszállítások jelentős része az övék lesz.* Valóságos hitbizomány ez, mely a korábbi kormányzat gazdaságpolitikai elgondolásával kongruálhatott, de nem hiszem, hogy egy reformirányzatú kormány ezzel azonosíthassa magát, különösen nem az, melyről tudjuk, hogy valóban a kisexisztenciák megmentésének becsületét igyekezete tölti el.

A cipészparosság ezt az előlódást kezdetben nem vette észre, talán nem is akart ellene küzdeni, mert a közönség magas fizetőképessége annyi munkaalakkal látta el, hogy nem volt szükség közszállítási konfekcióra. De közben sok minden változott, nemcsak a közönség fizetőképessége romlott le, hanem a tömegtermelés mechanikai üzeméi is hadat üzentek a cipészparosoknak, akik egyszerűen minden oldalról érezték a rájuk zúduló katasztrófát. A magánrendelések nagy számát elvette a gyár, a közszállításokban bent ült a gyár sőt a cipőjavítás, a talpalás terén is teret foglalt a gyár. Mind e jelenségekkel szemben a cipészpa-

rosság az ellenséget a saját maga soraiban kereste és jórészt keresi még mindig, *ahelyett hogy tárgyilagosan tájékozódva, hatalmas egységfrontot alkotna és a nemzeti alapra helyezkedve lankadatlan küzdelembe fogna.*

Ugylátszik, hogy a lehetetlen is megvalósul és most össze fog a cipészség. Hiszem, hogy *azt a jógo szatlatlanul preferenciális állást, melyet a Wolfner bőrgyár a közszállításoknál betöltött teljes mértékben sikerül megtörni s olyan tömegtermelési szervezetet létrehozni, mely kizárólag a kisipar termékeit fogja előtérbe hozni.* Reménykedünk annál jogosultabb lehet, mert elmutak azok az idők, amidőn egy nagy gyáripari termelési pontnak az a minden körülmények között való fontossága lehetne. Nálunk pedig nemcsak az újabb irányú felfogások szólnak a termelés ilyen centralizálása ellen, hanem az egészséges iparospolitika üzése is. *Melynek a cipészszakmában az a jelentősége van, mint a mezőgazdaságban a településnek.* Az egészségtelenül kialakult nagy gyári hitbizományok reformja aktuális lett, sőt erőteljesebben, mint sok más. A bőrgyár menjen vissza eredeti rendeltetéséhez: gyártsa a bőrt és a konfekcionáljon. Nem is volt semmi hiba addig, míg ez az egészséges viszony megmaradt. Mióta a bőrgyárak legtöbbje megfedkezett arról, hogy a derék cipézmesterek hazafias támogatásán lettek nagyok, azóta gyilkokkal fordultak ellenünk. *Most tehát állítsuk vissza ismét az egészséges egyensúlyt és munkálkodjon ki-ki a maga területén.*

Kneisz József: Jobbat és ép oly gyorsan termelhetünk?

A gyáripari versennyel szemben oda kell állítanunk a kézműves termelést nemcsak minőségileg, mert ehhez aztán igazán nem férhet semmi kétség, hanem a termelés gyorsasága tekintetében is. *Amennyire nagy egy gép termelési kapacitása, annyira erős a cipészparosság népszerűsége.* A géppel és annak erejével szembe állítjuk a magunk soraikat, sőt a cipészparosság tömegeit. *Csak éppen racionális megszervezés kérdése az egész.* Nem mindenképpen rokonszenvesebb az, hogy a holt gép hozamának emelése helyett a már csaknem holt cipészársadalom megélhetését fokozzuk. *Mondják meg a t. bőrgyáros urak, hogy az ország több, mint 30 ezer főnyi cipészséggel szemben, ha ezek a szorgos kezek jól vannak beállítva és beszervezve, jól tudják-e venni a versenyt?* In

azt hiszem, hogy képtelenség volna ilyent még csak feltételezni is. Ezt kell tehát megoldanunk, hogy a cipészparosságot úgy állítsuk munkakafontra, hogy termelésének minőségi fokát megtartva a termelés mennyiségét is fokozhassa s akkor valóban elősegítjük egy nagy nemzeti irányzat diadalra jutását, mely a kiséber kenyérét biztosítani és gyarapítani igyekszik.

Sorainkban otthont kell biztosítanunk egy hajlíthatatlan kari együttműködésnek, melyet semmi torzalkodás, se politikai nézetek el nem hajlíthatnak. Egész érdekképviseleti munkáikodásunk csak egyet szolgálhat: *többet elérni a magunk részére oly formán, hogy többet biztosítsunk mi kisiparosok a köz számára is.* Így leszünk a bőrgyárakkal szemben egyszerű versenyen kívüli állapotban.

A debreceni fűszerkereskedő kongresszus a vasárnapi munkaszünetért

A pünkösdi ünnepek alatt Debrecenben megtartott fűszerkereskedő kongresszuson a Baross Szövetség hivatalos delegáltjaiként résztvettek Bányay Lajos és Marschalek Imre szakosztályi elnökök.

A kongresszus napirendjén szerepelt többek között a vasárnapi munkaszünet és az áruházi verseny kérdése. A vasárnapi munkaszünet ügyét Bányay Lajos terjesztette a kongresszus elé, mely a határozati javaslatot egyhangúan magáévá tette.

A Baross Szövetség fűszer-szakosztálya üdvözlőtelnek tolmácsolása után a következőket mondotta: 40 éve folyik emberi és nemes küzdelemünk azért, hogy elérhessük a vasárnapi teljes munkaszünetet. Hosszú esztendőink alatt mindent megpróbáltunk, hogy meghallgassanak bennünket, de minden hiába volt, küzdelemünk eddig meddő maradt. Kuli sorban kell tengődőnk nap-nap után. Hajnaltól késő estig keményen dolgozunk. Teherbíráskunk minden határon túl igénybe van véve, emberhez nem méltó robotéletet élünk. Nem nyugodhatunk bele, hogy egyöntetű kívánságunk, a vasárnapi pihenés elérhetetlen paradicsom legyen. Nincs az iparnak, nincs a kereskedelemnek egyetlen szakmája, ahol ez a kérdés megoldatlan probléma volna. Joggal kérdezzük, miért vagyunk mi mostohái, rabslógái a magyar életnek és mik azok az okok, amik miatt egyértelmű vágyunk süket fülekre talál? (Ugy van! Ugy van!) A mai kongresszusra vár az a feladat, hogy demonstrációjával tegyen hitet amellett, hogy ebben a kérdésben nem engedjük elgáncsolni magunkat, teljes erővel felvesszük a harcot, hogy a szociális, emberi és vallási szempontból annyira fontos teljes vasárnapi munkaszünetet mi is megkapjuk. Sajátosság tünete a mai állapotnak, hogy valahányszor ebben a kérdésben erőlyesen foglaltunk állást és már-már düllőre vittük a dolgot, olyan körök és olyan érdekeltségek részéről kaptunk tust, ahonnan a legkevésbé vártuk. Megsontosodott merev felfogások, amik az igazi szociális törekvéseknek sohasem fogják megnyitni érzéketlen szívüket, a legadázabb erővel s a legraffináltabb csűrös-csavarással gáncsoltak el bennünket. Saját érdekképviseletünk, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara valahányszor eléje került ez a kérdés, elutasító álláspontra helyezkedett. Így a kamara elmúlt évi teljes ülésén a kamara az ügy előterjesztésében és a tárgyalás során is kétségbeesett erővel kutatott olyan indok után, amivel ezt a hatalmas erővel megnyilvánult kívánságunkat elgáncsolja. Pedig a fűszerkereskedők szervezetei soha nem tapasztalt egyértelműséggel készült erre a küzdelemre. A Baross Szövetség 800 tagú deputációt vezetett a hercegprimáshoz és az összes vallásfelekezetek főpapjaihoz, akik ebben a fontos és nagy horderejű kérdésben támogatásukat helyezték kiltátságba. Az országgyűlés kb. 100 képviselője tette magáévá követeléseinket. A főváros közgyűlésén Ilovsky János, a Baross Szövet-

ség elnöke követelte hatalmas beszédben a vasárnapi munkaszünetet, a kamara teljes ülésén Hoffmann Mihály, a Fűszerkereskedők Országos Egyesülete megrázó szavakkal ecsetelte Magyarország jelenléte a szakma vasárnapi munkaszüneti kívánságát fel Strucky Sándor is. Az eredményt tudjuk. A kamara elnöke válaszában kijelentette, hogy dacára a kereskedelmi kormány, a főváros, a hercegprimás és az egyházak főpapjai, 100 képviselő és a kereskedelem tümegeinek megmozdulásának, a kamara nem változtatja meg vélelmet a kereskedők által álló többléményt és az iparosokból, valamint a szakmában nem érdekelt kereskedők által álló többséggel a ránk oly fontos javaslatot elbuktatta. Így védi a kamara a mi érdekeinket és így nem csodálható, ha a fűszerkereskedők egész társadalma elfordul a kamarától, amelytől mit sem várhat. Az egész kereskedelmi kamara a mult időken egy olyan bürokratikus szervezete, ami az érdekkelleneték élén járja groteszk borotvatancát. Azért kellett kitérni a budapesti kamara kérdéses szgyenteljes ülésére, hogy tiltakozó szavunkkal mutassunk rá, hogy a vasárnapi munkaszünet kérdésében semmiféle néven nevezett szervezet rajtkun és a mi tömegakarunkon kívül nem jogosult és nem hivatott arra, hogy a mi bőrünkre hivatalos véleményt adjon. (Élénk helyeslés, taps.)

Debrecen városa az elsők között volt, mely a vasárnapi munkaszünet mellett állást foglalt és sikerült is helyi vonatkozásban a vasárnapi munkaszüneti kérdést megoldania. Reméli, hogy Debrecen után rövidesen az egész ország élelmiszerkereskedelme élvezheti majd a vasárnapi egy teljes pihenőnapot. Kéri a határozati javaslat elfogadását. (Halljuk!)

Határozati javaslat.

A Fűszerkereskedők Országos Kongresszusa megállapítja, hogy az a több mint négy évtizedre kiterjedő küzdelem, amelynek célja, hogy a teljes vasárnapi munkaszünet az élelmiszerkereskedelmre kiterjesszessék, még mindig nem érte el a várt eredményt. Azzal a kérelemmel fordul tehát a kereskedelemügyi miniszter úr öccellenciájához, hogy a legrövidebb időn belül bocssáson ki olyan jogszabályt, amely az élelmiszerkereskedelmre is érvényesítse a vasárnapi munkaszünetről szóló 1891: XIII. tc. 1. §-ában lefektetett azt az alapvetel, hogy vasárnapokon, valamint Szent István király napján az ország egész te-

Magyarország aranykoszoru meslere, több aranyerm tulajdonosa
SZLEZÁK LÁSZLÓ
harangércöntőde, harangfelszerelés és haranglégyár
BUDAPEST, VI. FRANGEPÁN-U. 77. és PETNEHÁZY-U. 78. egyesített telken.
Gyár bejárata: VI., PETNEHÁZY-U. 78. alatt.
Telefon 91-3-53.

rületén az ipari munkának szünetelnie kell.

Kívánja tehát a kongresszus, hogy vasárnap és Szent István napján, valamint karácsony első napján minden néven nevezendő élelmiszerüzlet egész napon zárva tartassék.

A Fűszerkereskedők Országos Kongresszusa egyben köszönetet mond a kormányának, hogy a vasárnapi munkaszünet rendezését kormányprogrammá tette.

(A kongresszus egyhangúan elfogadta.)

Hirek

Lapunk jelen 24-25. száma a nyári időszakra való tekintettel összevonott jelen meg. A nyári hónapokban kettős számokat adunk és így a megjelenés időpontja minden második csüförtökre esik.

A Baross Szövetség új főkje Rákospalotán. Lapunk vezetőhelyén foglalkozunk érdemben azzal a nagyszerű szervezési munkával, melynek eredményeképpen Urnapján délután megalakult a rákospalotai városháza közgyűlési termében a Baross Szövetség ottani szervezete. A megalakulási ünnepen megjelent a Szövetség központjának minden vezető egyénisége **Hovszky János** országos elnökkel az élén, aki gyönyörű beszédben méltatta a szervezőkedés szükségességét. Minthogy az esemény lapzártá után folyt le, a rákospalotai ünnepélyről részletes beszámolókat legközelebbi lapszámunkban fogjuk közölni.

Hirdetmények

Ke 36520/2/1935. A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Csendes Simon** budapesti (VII., Baross-utca 77.) bejegyzett cipőkereskedő cégére néve a csődönkívüli kényszerjegyzési eljárást megindította. Vagyonfelügyelő

dr. Groák László budapesti VI., Podmaniczky-utca 7.) ügyvéd. Birósgéi jogi megbízott **dr. Benard Emil** budapesti (II., Margit-körút 9.) ügyvéd. A hitelezőknek követeléseiket 1935. június 26-ig írásban be kell jelenteniük az Országos Hitelevédő Egylet központjánál Budapest, V. ker., Alkotmány-utca 8. sz. és felhívja a kir. törvényszék a hitelezőket, hogy a netán létrejött magáneggyeség elleni észrevételeiket az eggyeségnek a Budapesti Közlönyben való közzétételét követő 15 nap alatt ugyanitt írásban jelentésk be. Az eggyeségi eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja: 1935. június hó 3. napja. Az eggyeségi eljárás megindításának joghatálya 1935. június 5. napján áll be.

Dr. Kunst Győző s. k. kir. törv. bír. **Ke 36250/4/1935.** A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Olajipartársaság** kft. budapesti (V., Arany János utca 9. sz.) bej. cégére néve a csődönkívüli kényszerjegyzési eljárást megindította. Vagyonfelügyelő **dr. Solyms Károly** budapesti (V. ker., Falk Miksa utca 6. sz.) ügyvéd. Jogi megbízott: **dr. Bárdeli Sándor** budapesti (V., Vilmos császár-ut 31.) ügyvéd. A hitelezőknek követeléseiket 1935. évi június hó 27. napján írásban be kell jelenteniük a kir. törvényszéknek (V., Alkotmány-utca 14.) Az eggyeségi tárgyalási hatánap 1935. évi márciu hó 28. napjának d. e. fél 12 órája (V.

Alkotmány-u. 14. III. 5.) Az eggyeség eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja 1935. évi május hó 27. napja. Az eggyeségi eljárás megindításának joghatálya 1935. évi unius hó 7. napján áll be.

Dr. Kunst Győző s. k. kir. törv. bír.

Ke 36650/2/1935. A budapesti kir. törvényszék közhírré teszi, hogy **Klein Armin** urt-és női divatkereskedő budapesti (V., Gróf Tisza István-utca 18. felemelet) bej. cégére és annak tagjaira **Klein Armin** és **Keri György** urt-és női divatkereskedők budapesti (V., Gróf Tisza István-utca 18. felemelet) lakosokra néve a csődönkívüli kényszerjegyzési eljárást megindította. Vagyonfelügyelő **dr. Szöngyi István** budapesti (VI., Sziv-utca 50.) ügyvéd. Birósgéi jogi megbízott: **dr. Boczan Elemér** budapesti (IX., Lónyay-utca 41.) A hitelezőknek követeléseiket 1935. évi június hó 27. napján írásban be kell jelenteniük az Országos Hitelevédő Egylet központjánál (V., Alkotmány-u. 8.) és felhívja a kir. törvényszék a hitelezőket, hogy a netán létrejött magáneggyeség elleni észrevételeiket az eggyeségnek a Budapesti Közlönyben ugyanitt írásban jelentésk be. Az eggyeségi eljárás megindítása iránti kérelem előterjesztésének napja 1935. évi június hó 5. napja. Az eggyeségi eljárás megindításának joghatálya 1935. évi június 7-én áll be.

Hirdetőink kirakata:

Könyvek, Színházjegyek
Pfeifer Ferdinánd (Zeller Testvérek) nemzeti könyvkereskedésben
Budapest, IV., Kossuth Lajos u. 5.
(A Nemzeti Színház palotájában)

Festék, lakó- és háztartásbeli cikkek szükséglet
DÁN ADRIÁN
Budapest, VIII., Kisfaludy-u. 39.
Telefon: 31-2-58.
Edény elmozdítás be. Baross tag.

Képkerekek
HOFFMANN FERENC-nél
BUDAPEST,
IV. Károly-krt. 28. IV. Gerlóczi-u. 5.

LINGEL
BUTOR BUDAPEST,
ROZSA-U. 4.

Brunhuber udvari és kamari fényképezés
VIII., Baross-utca 61. Tel. 241-78.
Művészi elsőrangú fényképek, levelezőlapok, aquarell, olajfestmények.
Jutányos árak.
Baross tagok és azok családtagjainak 10% kedvezmény.

Budapest Székesfőváros Gyógyfürdői és Gyógyforrásai
HARMATVÍZ
a Hungária gyógyfürrás szén savval telített vize. Kapható mindenütt. Telefon: 53-0-03.

Krayer-Lakk-Festék
Krayer E. és Társa
Budapest, V., Váci-ut 84. Tel. 96-5-79

Színházi látszóvek, szemüvegek, orrszopték, Zeiss-üvegekkel. Barometerek, hőmérők a legjobb kivitelben
CALDERONI ÉS TÁRSA
látszóvezeknél
Bpest, V., Vörösmarty-tér 1. TELEFON 81-1-48.

ÁRVERÉS-üzletberendezés,
gyorsmérlegek, jégszekrények, sörpultok, műmárványlapok, székek, irodabutorok, borbélyberendezés és egyes butorok.
VESZ, ELAD, CSERÉL
MERKUR, Mátyás-tér 15

KLEIN ALADÁR bel-és kültődi
ásványvizek nagykereskedése
VI., SZONDY UCCA 94. Telefon 13-9-52.

PERSIL-HENKÓ-ATA
mosó és tisztítószert ajánljon minden vevőjének

MELLINGER-féle „CASINO“ pörkölt kávé a legjobb.

Bab, borsó, lencse, mák
legolcsóbb árban
Radó Pál VIII., Rökk Szilárd ucca 21. Telefon: 34-0-59

A MAGYAR IPAR DIADALA
GFB
KAPHATÓ **HARISNYA**
MINDEN JÓ ÜZLETBEN

MÖSSMER
vászón, fehérnemű, kelengye
IV., Váci-u. 1-3. (Túrr István-u. sarok.)
Baross-tagoknak 5% engedmény

„SIDOL“ főmtisztító
Gótzli Lipót Sidol vegyértermékek gyára r. t.
Budapest, VII., Cserei-utca 14. sz.
Telefon 96-6-86 és 96-8-27.

VALÓDI
Schmoll
Pasta
EVEKIG ELÁLL

Naponta
FRISS TOJÁST
házhoz szállít
Grandits Ferencé
Központi csarnok Telefon: 85-0-68.

Horveg
Esterházy husárugyár
Ajánlja: **Kapuvár, Sopron vm.**
Különö minőségű sonkák, finom felvágottait, huskonzerveit és **YESTOR** ételízestítőit.

TÖRLEY

Felélős szerkesztő: **Tábory Gábor**
Kiadótulajdonos: **Baross-Szövetség** Ke-
reskedő, Iparos és Rokonszágok
Országos Eggyesülete.
Felélős kiadó: **dr. Domokos László**